

አወንታዊ ሰው

ልበወለዳዊ ድርሰት

ራብዓይ ክፋል

ብሃይለ ገብሩ

ተመክሮ ዓዲ ተአምር

ሐቂ ክቅብር ነበሱ ክቅብር ወሰኑ

ብማዕድ ጭልምልም ዝብል ብርሃን ነበረ። እናቸርብካ ክትከይድ ከለኻ ድማ ቃንዛን ትሑት ኣውያትን ይሰማዕ ነበረ። እቲ ግዜ ሰሓቕ ጸወታ ምብጫው ትምክሖት ተወዲኡ ሐቂ ብዘሕምም ኣገባብ ክትወጽእ ዝደለየት ትመስል። ሓንጎልን ካልኦት ኣካላትን ድርቅና ቃንዛ ብርትዕም እምቢ ኣይንእዘዝን ኢሎም። ኣድማ ዝገበሩ ይመስሉ። እናተቐንዘኻ ሰሓቕ ፍጹም ክቅበልዎ ኣይደለዩን። እቲ ክሕባእ ዘይነበሮ ውሽጣዊ ቃንዛ ፈንጺጉ ንግዳም ወጺኡ ነበረ። ድርቅና፡ ንቃንዝኡ ክሓብእ ዝገብሮ ኩሉ ፈተነታት መሊሱ ዝያዳ ቀንዛ ዝዕድም ኮይኑ፡ ንባዓልቲ ቤቱ እንታይ ከም እተረኸበ ክነግራ ወሰነ። ብተመን ከምዝተለኸፈን ሞቱ ክተርፎ ከምዘይኮነን ብግልጺ ሓበራ። ባዓልቲ ቤቱ ከተእዊ ፈቲና፡ ብኸሳዳ ሓኒቕ 'ብጭቕ እንተድኣ ኢልኪ ክሕንቀኪ ምዃነይ ፍለጢ' ኢሉ ኣፈራርሃ። ንስንባደኣን ኣውያታን ዊሒጣ፡ ምስክነይቲ ባዓልቲ ቤቱ ደኒና ትነበዕ ነበረት። ድሕሪ ቅሩብ ግን ብድድ ኢላ ነቲ መመሊሱ ዝውሰኽ ዝነበረ ረስኒ ሰውነቱ ንምዝሓል ኣብ ዙሉ ማይ ጨርቂ ኣጠልቅያ ኣብ ርእሱ ኣቐሚጣትሉ ነበረት። ንሕክምና ክትወስዶ ሓቲታቶ ንሕክምና ክኸይድ ከምዘይደሊ ሓቢርዎ እዩ። ሕክምና እንተድኣ ከይዱ ሓካይም ብተመን ከም እተነኸሰ ክፈልጡ እዮም። መስሓቕ ዓዲ ተአምር ክኸውን እዩ። ምርጫኡ ምስጢሩ ኣዕቁቡ ኣብ ገዝኡ ክመውት እዩ። ንባዓልቲ ቤቱ ምስ ሞተ ውን ብተመን ሞይቱ ከይትብል ኣጠንቂቕዎ እዩ።

ብኣውያትን ቃንዛን እተረበሹ ደቂ ድርቅና ኣብ መደቀስኦም ተዓጽዮም ይከታተሉ ነበሩ። እቲ ትእዛዙ ግድን ክፍጸም ዘለዎ ኣቡኦም ኣብ መደቀሲኦም ክኸዱ ሰለ ዝኣዘዙም ትእዛዙ ከኸብሩ ነይሩዎም። እቲ ከቢድ ዝሰምዕዎ ዝነበሩ ቃንዛ ግን ከደቅሶም ኣይከኣለን።

ቃንዛ እናበርትዐ፡ ኣውያት እናሓየለ ሰውነቱ ድማ እናደኸመ፡ ህይወቱ ክትሓልፍ ሰዓታ እናቐጸረት፡ ኣብ መንጎ ሃንደበታዊ ጉዳይ ተረኸበ። ድርቅና ኣውያትን ቃንዛን ገዲፉ ሓዲሽ ሓይሊ ረኸቡ ብድድ በለ። ሳእኑ መሊሱ ብቐልጣፈ ንውሻጠ ገዝኡ ኣተወ። ባዓልቲ ቤቱ ገሪምዎ ስቕ ኢላ ትዕዘብ ነበረት።

ኣብ ውሽጠ ገዝኡ ኣትዩ ሽጉጥ ጨርባሕባሕ ምስ ኣበለ ግን ባዓልቲ ቤቱ ሰንቢዳ ተንቀሳቐሰት። ነበሱ ክቕትል ዝደለዩ ሰለ ዝመሰላ፡ በጃኻ ኢላ ክትልምኖ ንውሻጠ ሰዓብቶ። ድርቅና ብባዓልቲ ቤቱ ብዙሕ ከይተገደሰ ቅልጥፍቅልጥፍ ኢሉ እናሰጎመ

ንግዳም ክወጽእ ማዕጾ ከፈተ። በዓልቲ ቤቱ ውን ደድሕርኡ ክሳብ ኣፍደገ ሰዓቡ። ኣብዚ ቀረባ በጺሐ ክመጽእ እየ ኢልዎ ንድሕሪት ከይጠመተ ገዲፍዎ ዕዝር በለ።

ድርቅና ታሪኽ ክገድፍ ህይወት ስብ ክቕዝፍ ወሲኑ

ድርቅና ብህይወቱ ከሎ ከቢሩ፣ ምስ ሞተ ውን ብኸብረት ክዝከር ደለየ። ብህይወቱ ከሎ ዝረኸቦ ክብረት ምስ ሞተ ክሰእኖ ኣይደልየን። እዚ ክኸውን ግን ነቲ ንምስጢሩ ዝፈልጥ፣ ብተመን ከምእተለኸፈ ኣረጋጊጹ ዝፈልጥ፣ ንሸዊት ክቐትሎ ወሰነ። ድሕሪኪ ኣሳብ እዚ ካልእ ኣሳብ ውን ኣማዕበለ። ንሸዊት ቀቲሎ ንነብሱ ውን ብጥይት ክቐትላ እሞ፣ ምክንያት ሞቱ ሸዊት ስለ ዘሕረቐ፣ ንዕኡ ቀቲሎ ንነብሱ ከምዝቐተለ ክዝንቶ ደለየ። ንሸዊት ቀቲሎ ንነብሱ እንተደኣ ቀቲሎ፣ ብተመን ከም እተለኸፈ ዝፈልጥ ክህሉ ከምዘይኮነ ገመተ። እቲ ፈውሲ ቃንዛ ኮይኑ ነታ ክትመውት ቀረባ ዝነበረት ኣካሉ ብድድ ዘበላ እዚ ኣደገኛ መደብዮ። ነቲ ክፉእ መደቡ ንምፍጻም ከኣ ንቤት ሸዊት ሃንደፍ ሃንደፍ እናበለ ይጎግዝ ነበረ።

ኣተሓሳስባ ድርቅና ከም ሰውነት ተምን ልሉስን ተዓጻጻፍን እንተዝኸውን ህይወቱን ህይወት ካልኣትን ምደሓነ። ተመን ኣብቲ ኣርፋፍ ገጽ መሬት ንጠባይ እቲ መሬት መሲሎ ዝንቅሳቐስ እግሪ ዘይብሉ ለመምታ እዩ። ጠባይን ኣገባብ ኣተሓሳስባን ደቂ ሰብ ብኸምኡ ኣገባብ እንተዝሰርሕ ነቲ ኣብ ህይወት ዝንገፈና ዕንቅፋታት ሰጊርና ንቕድሚት ክንስጉም ኣይምተጸገምናን። ንቕድሚት ምእንቲ ክንሓልፍ ንኸውገድ ዘይግብኣ ከነወግድ ኣይምተቐለስናን። ድርቅና ግን ኣገባብ ኣተሓሳስብኡ ከም ንቑጽ ልሕጺ ደሪቕ እዩ። ንነብሱ ተሰቢሩ ንካልእ ውን ክጎድእ ተዓልዩ ነበረ። ምስጢሩ ከይወጽእ ታሪኹ ብኸብሪ ምእንቲ ክዝከር ህይወቱን ህይወት ሸዊትን ብጥይት ከልግስ ውሲኑ ነበረ። ዘሕዝን ታሪኽ እዩ።

ሃንደፍደፍ እናበለ ኣብ ገዛ ሸዊት በጺሑ ማዕጾ ምስ ኳሕኳሕ ግሩህ ሸዊት በዓልቲ ቤቱ ጽናሕ ኣይትኸፍት ኣናበለቶ ማዕጾ ገዝኡ ከፊቱ ንገዝኡ ጋህ ኣበሎ። ድርቅና ምኳኑ ምስ ፈለጠ፣ ለይቲ ምድሪ ዘዛወሮ ካባይ ኣገዝ ደልዩ እዩ ዝኸውን ብምባል ‘እንታይ ክገብረልካ እንታይ ክሕግዘካ’ ኢሉ ንድርቅና ኣተቶ። ድርቅና ንጽህናን ግርህናን ሸዊት ርእዩ ብልቡ ራህረህ። ብልቡ ‘እንታይ ምስገበረኒ እየ ነዚ ንጽህ ክቐትል ዝመደብኩ?’ እናበለ ንነብሱ ኣተታ። ግን ኣቲ ዓብላሊ ኣሉታዊ ውሻጣዊ ስሚዒቱ ‘ላንጋ ላንጋ ኣይትኹን ስራሕካ ቀጽል ቅተሎ’ ይብሎ ነበረ። በዚ ምክንያት ብቕልጡፍ ክቐትሎ ውሰነ። ሸጉጡ ከውጽእ ኢዱ ኣብ ጅብኡ ድሕሪ ምክታቱ ግን ብሃንደበት ሃለውቱ ኣጥፍኡ ራዕ ኢሉ ወደቐ።

ንግዲ ተኣምር ዘስሕቕ ኣይሰኣንን እዩ

ሸዊት ነዚ ኣብ ኣፍደገ ገዝኡ ዝመጸ ሸግር ንምእላይ ተቐላጢፉ ንድርቅና ንሕክምና ወሰዶ። ዶክተር ንድርቅና እናመርመሩ ኣብቲ ግዳም ግን ብዙሓት ተኣኪቦም እንታይ ከም ተረኸቦ ንሸዊት ይሓትዎ ነበሩ። እቲ ዝነገሮም ግን ፍጹም ምእማን ሰኣንዎ። ሸዊት

ንድርቅና ሕዙ ንሕክምና ምምጽኡ ፍጹም አጠራጠርም። 'ለይቲ ምድሪ ገዛይ መጸኢ' እንተበሎም ክቕበልዎ አይከኣሉን። 'ስለ ምንታይ'ዩ ንገዛኻ መጸኢ' እንተበልዎ ሸዊት 'እንድሚ' ክብሎም ከሎ ዝወሓጥ መልሲ ኮይኑ አይረከብዎን።

ኣብ መደበር ፖሊስ ከምዘሎ ሰብ፡ ሸዊት፡ ሕቶ ኣብ ርእሲ ሕቶ ይምልስ ነበረ። ኣብ መወዳእታ ግን ድርቅና ብተመን ከም እተለክፈ ከእምኖም በቐዑ እዩ። ሓደ ካብቶም ኣኩባት ዝያዳ ክርድኡም ንኹሉ እቲ ዛንታ ከዘንተወሎም ሓተቶ። ሸዊት ክምልስ ከሎ ትያትር ዝሰርሕ ዝነበረ ይመስል።

ከምቲ ኣብ ምዕዶ እትርእይዎ ዘለኹም ልሕጺ ብማዕዶ ተመን ረኣኹ እሞ ተመን ከምዝረኣኹ ተዛረብኩ። ድርቅና ግን ተመን ምኻኑ አይአመነን ስለዚ ከረጋግጽ ኢሉ ከምዛ ዝገብራ ዘለኹ ስጉም ስጉም ኣቢሉ ናብቲ ተመን ቀሪቡ ሓፍ ኣበሎ' ኢሉ ነቲ ልሕጺ ሓፍ ኣበሎ። ወዮም እኩባት ዳርጋ ብሓደ ድምጺ እቲ ልሕጺ ተመን ኮይኑ ተራእይዎም 'ደርብዮ ተመን ኢኻ ሕዝካ ዘለኻ እናበሉ ጨደሩ' ሸዊት እቶም እኩባት ደጋጊሞም ተመን ምስ በልዎ ተጠራጠረ። ኣቕሪቡ ጠመቶ፡ ብኢዱ መሊሱ ዳህሰሶ ልሕጺ ምኻኑ አረጋገጸ። እቶም እኩባት ተመን ምባሎም ግን አጠራጠሮ። ካብ ንህዋሳቱ ንእኩባት አመነ። ህዋሳቱ ደንዚዙ ልሕጽን ተመንን ምፍላይ ዝሰኣነ መሰሎ። ተመን ዝሓዘን ብተመን እተለኸፈን መሰልዎ ነቲ ልሕጺ ሰው ኣቢሉ ራዕ ኢሉ ወደቐ። እኩባት ተሰኪሞም ኣብ ሓኪም ኣብጽሖዎ።

ዶክተር እቲ ጉዳይ ገሪምዎ 'እትማን ውግእ ኣብ ልዕሊ ደቂ ሰብ ከፊቶም ክኾኑ ኣሎዎም ነዚ ክኣምኖ' በሉ። ቅድሚ ዝኾነ መርመራ፡ ዶክተር ኣብቲ ቦታ ተረኽቦ ክበጽሖ ወሰኑ። ነቲ ንሸዊት ዘሰንበደ ልሕጺ ውን ረኽብዎ። ተመሊሶም ንሸዊት ዝሓል ማይ ገይሮም ገጨብዎ። ሸዊት ተበራብረ። ዶክተር 'ጥዑም ድቃስ ዶ ነይሩ?' በልዎ። ሸዊት ብሰንባደ ብድድ ኢሉ 'ዶክተር ደቂስ ኣይኮንኩን ብተመን ኢየ ተነኸሰ' በሎም። ዶክተር እናሰሓቐ 'ሸዊት ንዓዲ ተአምር መስሓቕ ዝኸውን ነገር መቐም ኣይትሰእንን ኢኻ'። እቲ ዝሓዘኩ እንሃልካ ልሕጺ እዩ' በልዎ። ወዮም እኩባት ነቲ ወረ ምስ ሰምዕዎ ብተግባሮምን ተግባር ሸዊትን ተገሪሞም ብሰሓቕ ፈልሖ።

ጉዳይ ድርቅና፡ ከም ጉዳይ ሸዊት መስሓቕ ክኸውን ምሓሸ። ጉዳይ ድርቅና ግን ክብድ ዝበለ እዩ። ዶክተር እንታይ ከምዝገብሩ ጠፊእዎም ይጭነቑ ነበሩ። ተስፋ ከይቆረጹ ኩሉ ዝኸእልዎ ፈተነ ይገብሩ ነበሩ። መወዳእታ ጸዕሮም እንታይ ምኻኑ ዝዛረቡሉ ሰዓት ግን ርሑቕ አይነበረን።

-----ክቕጽል እዩ-----